

travelbook

Paryż

Bezdroża

Mistrzowska **ERGO**
#ochrona **HESTIA**

Autor przewodnika: Mateusz Żuławski

Redaktor prowadzący: Aurelia Hołubowska

Redakcja: Aurelia Hołubowska

Korekta: Aleksandra Marczuk

Opracowanie kartograficzne: Maciej Drzniewicz, Dawid Kwoka, Grzegorz Marchut

Źródło pochodzenia danych kartograficznych:

OSM (www.openstreetmap.org)

Skład: Dawid Kwoka

Projekt okładki: Ewa Jarocka; materiały graficzne na okładce zostały wykorzystane za zgodą Shutterstock Images LLC.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Nieautoryzowane rozpowszechnianie całości lub fragmentu niniejszej publikacji w jakiegokolwiek postaci jest zabronione. Wykonywanie kopii metodą kserograficzną, fotograficzną, a także kopiowanie książki na nośniku filmowym, magnetycznym lub innym powoduje naruszenie praw autorskich niniejszej publikacji.

Wszystkie znaki występujące w tekście są zastrzeżonymi znakami firmowymi bądź towarowymi ich właścicieli.

Autor oraz wydawnictwo Helion dolożyli wszelkich starań, by zawarte w tej książce informacje były kompletne i rzetelne. Nie biorą jednak żadnej odpowiedzialności ani za ich wykorzystanie, ani za związane z tym ewentualne naruszenie praw patentowych lub autorskich. Autor oraz wydawnictwo Helion nie ponoszą również żadnej odpowiedzialności za ewentualne szkody wynikłe z wykorzystania informacji zawartych w książce.

Wydawnictwo Helion

ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice

tel.: 32 2309863

e-mail: redakcja@bezdroza.pl

księgarnia internetowa: <http://bezdroza.pl>

Drogi Czytelniku!

Jeżeli chcesz ocenić tę książkę, zajrzyj pod adres:

<http://bezdroza.pl/user/opinie/?bepat2>

Możesz tam wpisać swoje uwagi, spostrzeżenia, recenzję.

Wydanie II

ISBN: 978-83-283-4554-6

Copyright © Helion, 2018

- **Kup książkę**
- **Poleć książkę**
- **Oceń książkę**
- **Księgarnia internetowa**
- **Lubię to!**
- **Nasza społeczność**

Spis treści

ATRAKCJE PARYŻA	6
INFORMACJE PRAKTYCZNE	11
PRZED WYJAZDEM	12
Wybór czasu podróży	12
Źródła informacji	12
Formalności	14
DOJAZD	16
Samolotem	16
Autobusem	17
Pociągiem	17
Samochodem	17
NA MIEJSCU	18
Komunikacja	18
Noclegi	24
Wyżywienie	27
INFORMATOR A-Z	31
▶ Zakupy	40
INFORMACJE KRAJOZNAWCZE	47
KRAJOZNAWCZE ABC	48
Dzielnice Paryża	48
Historia	51
▶ Paryskie wystawy światowe	60
SPOŁECZEŃSTWO	67
Język francuski	67
Mieszkańcy Paryża	69
Znani Paryżanie	72
Polskie akcenty w Paryżu	84
KUCHNIA	93
Posiłki	93
Filary kuchni francuskiej	98

ZWIEDZANIE PARYŻA	101
WYSPIY NA SEKWANIE	102
Île de la Cité	103
Île Saint-Louis	110
OD HAL PO BASTYLIĘ	111
▶ Dworce i metro	122
LUWR I OKOLICE	129
WOKÓŁ PÓL ELIZEJSKICH	141
▶ Mokra strona Paryża	148
QUARTIER LATIN	152
SAINT-GERMAIN-DES-PRÉS	162
WOKÓŁ WIEŻY EIFFLA	168
MONTPARNASSE	183
MONTMARTRE	188
GRAND BOULEVARDS I RÉPUBLIQUE	196
NA PÓŁNOC OD PÈRE-LACHAISE	203
OBRZEŻA PARYŻA	208
OKOLICE PARYŻA	215
Chantilly	216
Chartres	217
Disneyland	218
Fontainebleau	219
Le Bourget	219
Saint-Denis	220
Thoiry	221
Wersal	222
SŁOWNICZEK FRANCUSKO-POLSKI	223
INDEKS	226
LEGENDA	230

Spis planów i map

Paryż _____	przednia okładka	Passy _____	169
Metro w Paryżu _____	20–12	Wokół wieży Eiffla _____	170–171
Wyspy na Sekwanie _____	102–103	Montparnasse _____	184–185
Od Hal po Bastylię _____	112–113	Montmartre _____	188
Luwr i okolice _____	130–131	Grand Boulevards	
Wokół Pól Elizejskich _____	142	i République _____	198–199
Quartier Latin _____	154–155	Na północ od Père-Lachaise ____	204
Saint-Germain-des-Prés ____	164–165	Okolice Paryża _____	tylna okładka

Spis ramek

Francuskie placówki		Państwowa Wyższa Szkoła Sztuk	
dyplomatyczne w Polsce ____	14	Pięknych _____	83
Bilety _____	18	Nazwiska polskich dowódców	
Ceny podstawowych produktów		napoleońskich na Łuku	
spożywczych		Triumfalnym _____	89
(w hipermarketach) _____	30	Francuskie idiomy „zupne” ____	94
Paris Museum Pass _____	34	Zupa cebulowa _____	95
Darmowy wstęp		Przepis na <i>bœuf bourguignon</i> ____	97
dla młodych _____	35	<i>Brzuch Paryża</i> _____	117
Ważne telefony _____	38	Rainbow Symphony Orchestra	128
Życie nocne _____	38	<i>Haute couture</i> _____	135
Czarna śmierć i średniowieczne		Hotel Ritz _____	137
sposoby jej leczenia _____	51	Najważniejsze wydarzenia	
Joanna d'Arc _____	53	w historii Łuku Triumfalnego	144
Noc św. Bartłomieja _____	55	Pogrzeb „małego cesarza” ____	172
<i>Sans Culottes</i> _____	56	Wieża Eiffla – ciekawostki	
Kościół we Francji _____	66	i dziwactwa _____	176

Atrakcje Paryża

NAJWAŻNIEJSZE ZABYTKI

Les Invalides

Od początku swego istnienia kompleks ten służył jako szpital dla weteranów wojennych. Dziś znajdują się tam muzea oraz grób Napoleona.

Luwr

Najsłynniejsze i najczęściej odwiedzane muzeum na świecie. Zgromadzono tu dzieła sztuki reprezentujące dzieje ludzkości na przestrzeni tysięcy lat.

Łuk Triumfalny

Powstał na pamiątkę zwycięstw napoleońskich. Dziś stanowi zakończenie Pól Elizejskich, których panoramę można podziwiać z tarasu na szczycie tego monumentalnego pomnika.

Musée d'Orsay

Dawny dworzec, który w 1986 r. stał się muzeum sztuki, odwiedzanym rocznie przez ponad 4 mln osób. Muzeum prezentuje bogatą kolekcję obrazów impresjonistycznych.

Palais Garnier

Wspaniały gmach paryskiej opery mieści 2200 osób. Budynek zachwyca zarówno z zewnątrz, jak i w środku.

Wieża Eiffla

Ukończona w 1889 r., nie przestaje zachwycać milionów turystów z całego świata. Roztacza się z niej wspaniały widok na cały Paryż.

Kup książkę

Poleć książkę

Bazylika Sacré-Cœur

Bazylika na malowniczym wzgórzu Montmartre jest dobrym miejscem zarówno do zadumy, jak i obserwacji turystów ze wszystkich stron świata czy podziwiania panoramy miasta.

Katedra Notre Dame

Wizytówka Paryża i jeden z najpiękniejszych budynków na świecie. Wzniesiona na wyspie Cité, budowana przez 170 lat gotycka świątynia jest ozdobą Paryża od ponad siedmiu stuleci!

Sainte-Chapelle

Na dwóch kondygnacjach tej gotyckiej kaplicy można podziwiać wspaniałe rzeźby i jedne z najpiękniejszych witraży w Europie.

Kup książkę**Poleć książkę**

Champs-Élysées

Słynna ulica, na której można poczuć arystokratyczny klimat Paryża. Luksusowe sklepy, kina i hotele mają swoje siedziby właśnie tutaj. Tu też odbywają się parady podczas uroczystości państwowych.

Montmartre
Malownicza dzielnica artystów i kabaretów do dziś zachowała urok czasów, gdy królowała tam bohema artystyczna.

Cmentarz Père-Lachaise
Tajemnicze miejsce pełne wspaniałych nagrobków i rzucających cień drzew. Tu pochowanych jest wielu znamienitych ludzi, wśród nich polski kompozytor Fryderyk Chopin.

MIEJSCA Z KLIMATEM

Kup książkę

Poleć książkę

Bagietka

Francuska podłużna bułka, podawana do śniadań, obiadów i kolacji. Sprzedawana jest w licznych piekarniach, z których zapach pieczywa roznosi się po ulicy.

Camembert

Będąc we Francji, nie można nie spróbować słynnych francuskich serów. Camembert jest jednym z najpopularniejszych.

Wino

Doskonałe francuskie wino można przynieść do Polski jako prezent. Ale lepiej wypić je na miejscu, do obiadu lub romantycznej kolacji przy świecach.

Crêpes

Bardzo cienkie naleśniki, robione na mące pszennej. Serwowane z wieloma dodatkami, są daniem konsumowanym codziennie przez miliony Francuzów.

Croissant

Tradycyjny rogalik bez nadzienia, spożywany na śniadanie razem z filiżanką kawy lub herbaty. Obecny we Francji od 1839 r.

Kup książkę**Poleć książkę**

Informacje praktyczne

[Kup książkę](#)

[Poleć książkę](#)

Przed wyjazdem

Do każdego wyjazdu trzeba się przygotować – dotyczy to również podróży do Paryża. Kilka chwil spędzonych w domu nad przewodnikiem, zebranie podstawowych informacji o mieście i o tym, czego można oczekiwać po dotarciu na miejsce, pozwoli uniknąć przykrych niespodzianek i w pełni cieszyć się wycieczką.

WYBÓR CZASU PODRÓŻY

Turyści najchętniej odwiedzają Paryż wiosną, kiedy tamtejsze parki rozkwitają, ulice budzą się do życia, a zabytki kąpane w słońcu najlepiej „pozuja” do zdjęć. Także latem do stolicy Francji ściągają tysiące przyjezdnych, więc trzeba liczyć się z czekaniem w kolejkach do popularniejszych atrakcji. Osoby przedkładające niższe ceny i mniejszą liczbę turystów ponad słoneczną, ciepłą pogodę będą zadowolone z wycieczki do Paryża jesienią lub zimą. Spadające liście, ludzie wracający do swoich pozasezonowych zajęć czy niskie ceny biletów lotniczych – wszystko to przemawia za wybraniem jesieni jako pory odwiedzenia stolicy Francji. A zima?

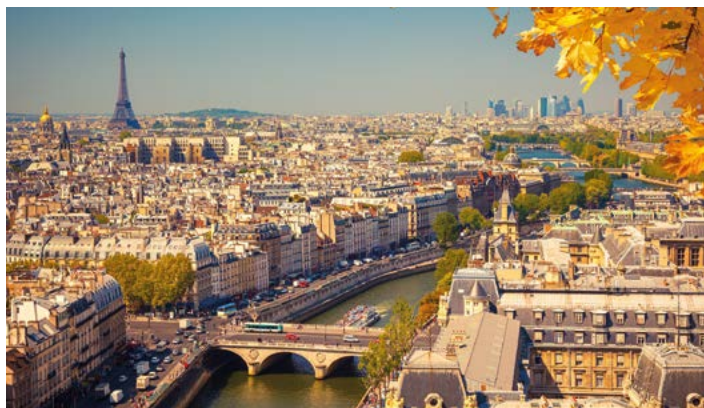
Zimne, pochmurne dni mogą zniechęcać do długich wędrówek, ale to doskonały czas na odwiedzenie paryskich muzeów, kin czy teatrów oraz spaceru po Polach Elizejskich urozmaicane częstymi przerwami na ciepłą herbatę w pobliskich kawiarenkach.

ŹRÓDŁA INFORMACJI

Nietypowe przewodniki

Popularność miejsca poznaje się m.in. po liczbie publikacji na jego temat – sądząc po ofercie krajowych księgarń, Paryż od lat cieszy się niesłabnącym zainteresowaniem Polaków. Dla miłośników sztuki i architektury Martina Padberg, wraz z wydawnictwem H.F. Ullmann, opracowała 480-stronicowy przystępnie napisany przewodnik po sztuce i architekturze Paryża (*Paryż. Sztuka i architektura*, 2009). Przybliży on dzieje najsłynniejszych budynków w mieście oraz „zmienną historię i żywą terażniejszość metropolii nad Sekwaną”.

Komu spodobała się historia kodu Leonarda da Vinci, nie powinien ominąć

Kup książkę

Poleć książkę

oryginalnej książki wydawnictwa Albatros: *Paryż śladami kodu Leonarda da Vinci* (2007), poprzez którą „Peter Caine, z wykształcenia historyk sztuki, proponuje podróż po stolicy Francji wraz z bohaterami słynnego *Kodu Leonarda da Vinci* [...] Wraz z Sophie Neveu i Robertem Langdonem poszuka klucza sklepienia i linii krwi, dowie się, jak odczytać ukryte kody, uzyska wyczerpujące odpowiedzi na pytania, które frapowały go w trakcie lektury powieści”.

Do listy inspirujących przewodników dopisać trzeba też publikację wydawnictwa Trio, autorstwa Philipa Freriksa, zatytułowaną *Południk Paryża. Fascynująca wędrówka przez stolicę Francji* (2007). Osią owego dzieła jest chęć odnalezienia materialnych oznaczeń południka paryskiego – 135 płytek z brązu umieszczonych w parkach, na placach i na ulicach stolicy Francji, a odzwierciedlających przebieg dawnego południka zerowego, wyznaczono go na początku XIX stulecia.

Następna propozycja ukazała się dzięki PWN i nosi tytuł *Filmowy Paryż* (2014). Autor, Michał Bąk, proponuje czytelnikom podróż po miejscach znanych

z najpopularniejszych produkcji kręconych w stolicy Francji, takich jak *Dzwonnik z Notre Dame*, *Królowa Margot*, *Amelia* czy *O północy w Paryżu*.

Mapy

Plany Paryża oferuje wiele wydawnictw, m.in. Expressmap Polska (1 : 15 000, 1 : 16 500), Freytag & Berndt (1 : 13 000) i Michelin Travel Publications (1 : 10 000). Doskonałe atlasy i mapy kieszonkowe, zarówno po francusku, jak i po angielsku, proponuje wydawnictwo L'Indispensable. Plan Paryża, przejrzysty i łatwy w użyciu, otrzymamy za darmo w każdym biurze turystycznym (*office de tourisme*) już na miejscu. Tam też niemal na każdej ulicy można kupić dokładny atlas miasta, np. wspomnianego już wydawnictwa L'Indispensable (w przystępnej cenie). Jak najbardziej godny polecenia jest też plan Paryża dostępny bezpłatnie na stronie www.paryz.plan.pl.

Słowniki i rozmówki

Jednym z najlepszych samouczków języka francuskiego jest *Francuski. Pas de*

Kup książkę

Poleć książkę

Krajoznawcze ABC

Paryż, stolica Francji, leży w środkowej części Basenu Paryskiego – rozległego obniżenia w północnej części kraju. Jest ośrodkiem administracyjnym regionu Île-de-France i tworzy departament Paryż o powierzchni 105 km². To największa aglomeracja Francji (19% ludności państwa) i zarazem jedna z największych metropolii na świecie. Paryż stanowi centrum gospodarcze, naukowe i kulturalne kraju, jest też ważnym międzynarodowym węzłem drogowym, kolejowym i lotniczym.

Miasto leży nad Sekwaną, na obu jej brzegach. Centralną i zarazem najstarszą częścią Paryża jest Île de la Cité – wyspa na Sekwanie. Nad doliną rzeki górują liczne wzniesienia: Montmartre (na północy), Belleville, Ménilmontant i Romainville (na północnym wschodzie) oraz Wzgórze św. Genowefy (na południu). W okolicy miasta znajdują się duże kompleksy leśne, m.in. las Fontainebleau.

DZIELNICE PARYŻA

W stolicy Francji nie sposób nie spotkać się z terminem *arrondissements*. Zetknijemy się z tą nazwą, chodząc po zaułkach Paryża, pytając o drogę czy zerkając na tabliczki z nazwami ulic. „Arąndiszmą” (tak wymawia się to słowo) to nic innego jak dzielnice – okręgi, na które w 1860 r. Napoleon III podzielił miasto. Nazwa wywodzi się od czasownika *arrondir* (‘zaokrąglić’). *Arrondissement* znaczy więc dosłownie, ‘zaokrąglenie’. Takich „zaokrąglenia” jest w Paryżu 20. Pierwsze znajduje się przy Luwrze, w samym centrum miasta. Kolejne dzielnice rozchodzą się „ślimakowo” zgodnie z ruchem wskazówek zegara. Dzielnice administracyjne obejmują jedynie Paryż, czyli teren zamknięty tzw. peryferykiem.

W każdym *arrondissement* znajdują się ciekawe miejsca, choć podział ten służy celom administracyjnym, nie

turystycznym. Niektóre przewodniki (np. Routard) opisują wszystkie ciekawe miejsca w poszczególnych okręgach, jednak takie przedsięwzięcie wymaga kilkuset stron czystego tekstu. Przystępniejszy wydaje się podział na powszechnie uznawane dzielnice turystyczne, stosowany w większości przewodników. Poniższy spis ułatwi skojarzenie okręgów z najważniejszymi ich zabytkami:

- ◆ **1er arrondissement:** Châtelet, kościół Saint-Eustache, Forum des Halles, Jeu de Paume, La Comédie-Française, Musée de l'Orangerie, Musée du Louvre, ogród Tuileries, Palais Royal, place Vendôme, Pont Neuf, Sainte-Chapelle, wieża Saint-Jacques;
- ◆ **2e arrondissement:** Bibliothèque nationale de France, Bourse de Paris, Grands Boulevards, Le Grand Rex, Passage des Panoramas, wieża Jean sans Peur;
- ◆ **3e arrondissement:** dzielnica Marais, Musée Carnavalet, Musée Picasso, Musée des Arts et Métiers, Musée de la Poupée;
- ◆ **4e arrondissement:** Centre Georges Pompidou, dzielnica Beaubourg, dzielnica Marais, dzielnica żydowska (rue des Rosiers), Hôtel de Sens, Hôtel de Ville, Île Saint-Louis, kościół Saint-Gervais-et-Saint-Protais, kościół Saint-Paul-et-Saint-Louis, katedra Notre Dame, place de la Bastille, place des Vosges;
- ◆ **5e arrondissement:** Arènes de Lutèce, Institut du Monde Arabe, Jardin des Plantes, Grande Mosquée de Paris, Musée de Cluny, Panthéon, place Saint-Michel, rue Mouffetard, Sorbonne;
- ◆ **6e arrondissement:** Café Les Deux Magots, kościół Saint-Germain-des-Prés, kościół Saint-Sulpice, kawiarnia Le Procope, Jardin du Luxembourg, teatr Odéon;
- ◆ **7e arrondissement:** Assemblée Nationale, École Militaire, Les Invalides, Hôtel Matignon, Musée de Quai Branly, Musée d'Orsay, Musée Delacroix, Musée Rodin, wieża Eiffel;

Kup książkę

Poleć książkę

Pierwsza paryska wystawa wytworów przemysłu odbyła się w **1798 r.** na Polach Elizejskich. Towarzyszyły jej zawody sportowe, a konkretnie walka konna na kopie (frazę „na kopie” należy oczywiście rozumieć jako coś, czym się walczy, a nie miejsce walki...). Parada zawodników podczas ceremonii otwarcia była nowością, która później stała się częstą praktyką podczas zawodów sportowych. Wystawa ta zapoczątkowała całą serię czasowych ekspozycji, organizowanych we Francji w nieregularnych odstępach czasu. W latach 1798–1844 zorganizowano ich 11. Punktem kulminacyjnym był rok 1844, kiedy miała miejsce kolejna wystawa przemysłowa, przygotowująca grunt pod ekspozycje uniwersalne na skalę światową.

W **1855 r.** ulice Paryża przez kilka miesięcy były zapelnione przyjeźdnymi z całego świata. Napoleon III postarał się, aby nie brakowało atrakcji. Państwo wydało wówczas ok. 5 mln dolarów, czyli ogromną sumę jak na tamte czasy. Na 16 ha rozmieszczono dzieła przemysłu i sztuk pięknych, które obejrzało łącznie ponad 5 milionów ludzi! Pozostałością po wystawie jest dzisiejszy Théâtre du Rond-Point na Polach Elizejskich. Zaprojektował go Gabriel Davioud.

Pole Marsowe wybrano na lokalizację kolejnej wystawy, zaplanowanej na rok **1867**. Powstały główny budynek o prostokątnym kształcie z zaokrąglonymi końcami miał 500 m długości i 380 szerokości. Wokół niego wyrosło jeszcze 100 mniejszych konstrukcji, także służących celom wystawy. Na tym obszarze ok. 50 tys. eksponentów z Francji i jej kolonii, ze Stanów Zjednoczonych, Kanady, Irlandii, Anglii, Chin, Japonii i innych prezentowało wiele zdumiewających dzieł.

Znowu okazało się, że koszty są o połowę większe niż zyski. Mimo to wystawa była ogromnym sukcesem, gdyż odwiedziło ją 10 mln osób, co zapewniło miastu dodatkowy rozgłos.

Także ekspozycję z **1878 r.** zbudowano na Champ de Mars. Była ona większa od poprzednich. Zajmowała 267 tys. m². Podziwiano wystawę sztuk pięknych i maszynierii, ciągnącą się na 800 m wzdłuż avenue des Nations. Na placu Trocadéro zachwył budził ogromny pałac zbudowany na tę okazję w stylu mauretańskim i posiadający dwie wieże o wysokości 76 m. W ogrodach przed pałacem postawiono głowę Statuy Wolności, a inne jej części ustawiono na Champ de Mars. W 1885 r. wysłano ją w darze do USA, gdzie do dziś wznosi się dumnie nad Manhattanem i jest symbolem wolnej Ameryki. Innymi atrakcjami ukazwanymi światu w Paryżu w 1878 r. były: telefon, który wykonał Alexander Graham Bell, megafon i fonograf – dzieła Thomasa Edisona, czy... ludzkie zoo – wioska Murzynów, gdzie odwiedzający oglądali 400 przedstawicieli afrykańskich plemion... Tego rodzaju ekspozycje, bardzo popularne na przełomie wieków, były stałym punktem wielu światowych imprez. Paryska Wystawa Światowa z 1878 r. przyciągnęła 13 mln ludzi i była kolejnym wielkim sukcesem, tym razem także finansowym.

W **1889 r.** Paryż zabudowano ponownie, z jeszcze większym rozmachem. Wejściem do wystawy był wówczas obecny symbol miasta – wieża Eiffla. Zaprojektował ją Gustave Eiffel, ten sam, który zaprojektował konstrukcję Statuy Wolności. Wieża mająca 300 m wysokości była wtedy najwyższym budynkiem na świecie. Zaprojektowany przez Ferdinanda Duterta i Victora Contamina 111-metrowy

Paryskie wystawy światowe

budynek Galerii Maszyn zachwycał dekoracją wnętrza. Setna rocznica zburzenia Bastylli była dobrą okazją do... odbudowania twierdzy na potrzeby ekspozycji. Jedną z głównych atrakcji stała się ponownie wioska Murzynów. Wielu znanych kompozytorów umiłało zwiedzającym wieczory swymi dziełami. *Esclarmonde* – opera skomponowana specjalnie na tę wystawę przez Jules'a Masseneta – grana była kilkadziesiąt razy. Paryską Wystawę Światową w 1889 r. oglądał m.in. Mohandas Karamchand Gandhi, znany później całemu światu jako Mahatma Gandhi. W czasie

Kup książkę

Poleć książkę

Wyspy na Sekwanie

Żadne miejsce w Paryżu nie pamięta tylu wydarzeń co dwie niewielkie wyspy na Sekwanie. Historia Paryża zaczęła się ponad 2 tys. lat temu właśnie tutaj. W III w. p.n.e. niezamącony spokój przyrody wysepek został zakłócony przez pierwszą łódź, która dobiła do brzegu jednej z nich.

Była to łódź plemienia Paryzjan (łac. *Parisii*), od których pochodzi obecna nazwa miasta. Z czasem podobnych łodzi było coraz więcej ze względu na naturalne walory obronne wysepek. Przybywało ludzi, pojawiały się pierwsze prowizoryczne mosty, rozkwitało życie. Lutecja

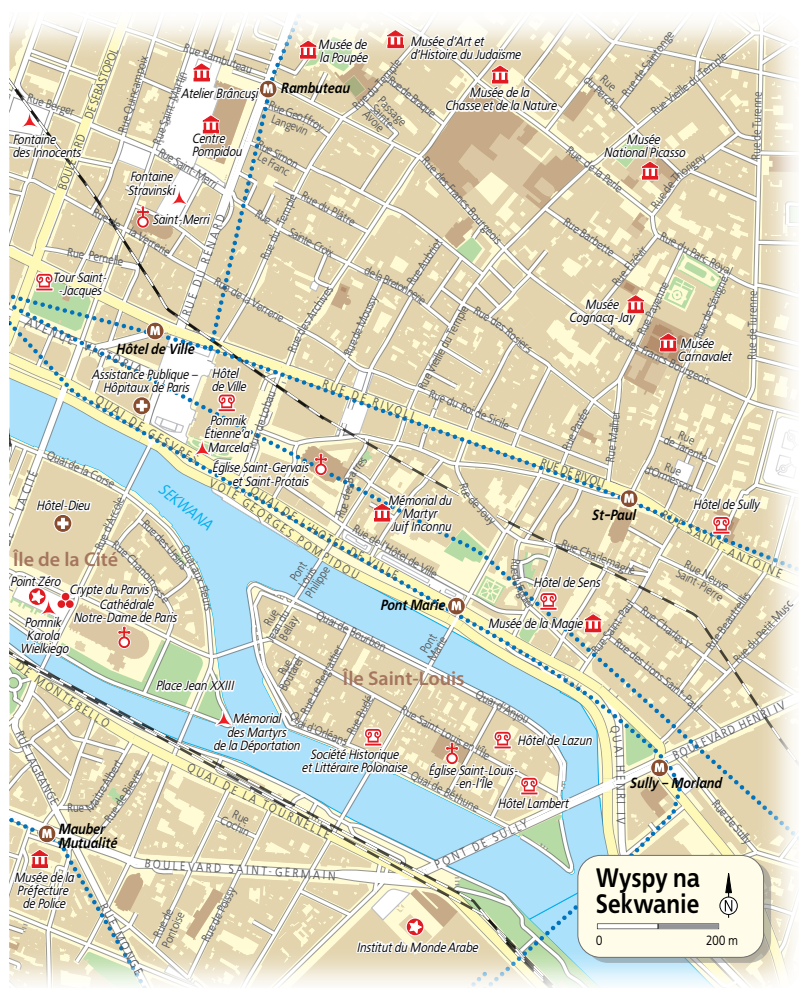

rozrastała się, aż w 52 r. opanowali ją Rzymianie. To oni nadali miastu imię pochodzące od nazwy plemienia, które na te tereny przybyło jako pierwsze, i tak zostało do dzisiaj.

ÎLE DE LA CITÉ

Ta największa wyspa na Sekwanie jest historyczną kolebką Paryża. Stanowi

topograficzne i duchowe centrum miasta od ponad 2 tys. lat. Tu znajdowała się pierwsza osada – załazek Paryża, tu też założono galijską Lutecję. Dziś Île de la Cité jest jednym z najpopularniejszych miejsc w stolicy Francji. Z obydwojma brzegami Sekwany łączy ją siedem mostów, a na sąsiednią Île Saint-Louis (Wyspę św. Ludwika) można przejść po kolejnym – ósmym.

Pont Neuf łączy Île de la Cité z miastem po obydwu stronach rzeki, a jego długość wynosi 275 m.

Nazwa konstrukcji jest myląca, bowiem znaczy ona „nowy most”, a tymczasem jest to najstarszy most w Paryżu. Henryk III rozpoczął jego budowę w 1578 r., a inauguracja przeprawy odbyła się w 1607 r.

Z Pont Neuf można zejść na **place du Vert-Galant**, gdzie latem miło jest odpocząć w cieniu drzew. Zapewne to właśnie ten koniuszek wyspy Cité był punktem obserwacyjnym w czasach Lutecji. Dziś jest to doskonale miejsce do podziwiania przepływających statków. Nazwa placu – Vert Galant (zielony galant) – to przydomek króla Henryka IV, który podjął się wysiłku upiększenia Paryża poprzez budowę licznych parków i którego konny pomnik stoi blisko Pont Neuf.

Bardziej na wschód znajduje się **place Dauphine** – jeden z najpiękniejszych placów Paryża. Ma on kształt trójkąta, a otaczają go XVII-wieczne kamienice. Stąd blisko już do **Palais de Justice** (Pałacu Sprawiedliwości) **i** 4, **boulevard du Palais**; www.ca-paris.justice.fr; otwarte:

latem pn.–pt. 9.30–18.00, zimą pn.–pt. 10.00–17.00; wstęp wolny (z wyjątkiem **Sainte-Chapelle** i **Conciergerie**). W murach tego okazałego budynku przetrwały pozostałości najstarszego pałacu królewskiego w Paryżu. W ciągu wieków gmach był powiększany, m.in. w XIII w. powstała słynna **Sainte-Chapelle** (zob. dalej), a w XVIII stuleciu reprezentacyjne schody. Gdy w XIV w. rezydencję królewską przeniesiono w inne miejsce, budynek został w większości zajęty przez instytucję wymiaru sprawiedliwości. Swój obecny kształt **Palais de Justice** w dużej mierze zawdzięcza XIX-wiecznej rekonstrukcji. Współcześnie jest siedzibą sądów.

Usytuowane w kompleksie Pałacu Sprawiedliwości **Conciergerie** **i** 2, **boulevard du Palais**; www.paris-conciergerie.fr; otwarte: codz. 9.30–18.00; bilety: 9 EUR, ulg. 7 EUR, bilet łączony z **Sainte-Chapelle** 15 EUR, to część dawnego zamku królewskiego z XIV w. Nazwa obiektu pochodzi od słowa *concierge* ('strażnik') i nawiązuje do urzędnika dworu, który sprawował tu niższe sądy. W końcu XIV w. zamek przekształcono w więzienie. Złą reputację budowla zyskała w czasach rewolucji

▼ Pont Neuf

Kup książkę

Poleć książkę

francuskiej, gdy była siedzibą Trybunału Rewolucyjnego. Otrzymała wówczas przydomek „przedpokoj do gilotyny”, a zginęło w niej ok. 4 tys. osób, w tym królowa Maria Antonina oraz Danton i Robespierre, przywódcy rewolucji. W 1914 r. Conciergerie przekształcono w muzeum.

Okazała gotycką budowlę zdobią z zewnątrz cztery wieże. Wejście do muzeum znajduje się po prawej stronie podwórza zamkowego, od strony ulicy. W Conciergerie zachowała się m.in. ogromna (70 × 27 × 7 m) Sala Gwardii Królewskiej – wspaniały późnogotycki westybul. Zwiedzając muzeum, można obejrzeć kilka odtworzonych pomieszczeń z czasów, gdy istniało tu więzienie, w tym celę Marii Antoniny.

W kompleksie Palais de Justice koniecznie trzeba zobaczyć klejnot architektury późnogotyckiej: ★ **Sainte-Chapelle** (Święta Kaplica) ④ 4, [boulevard du Palais; www.sainte-chapelle.fr](http://www.sainte-chapelle.fr); **otwarte: codz. IV-X 9.00–19.00, X-III 9.00–17.00; bilety: 10 EUR, ulg. 8 EUR, bilet łączony z Conciergerie 15 EUR, ulg. 12 EUR.** Ta XIII-wieczna kaplica kiedyś stanowiła część

zamku królewskiego. Wzniesiono ją w zaledwie 33 miesiące. Inicjatorem budowy był Ludwik IX Święty (1214–1270), a w kaplicy miała być przechowywana korona cierniowa – relikwia, którą król przywiózł z wyprawy krzyżowej.

Budowla zachwyca lekkością konstrukcji. Sklepiony dach spoczywa na cienkich murach, po których jak woal ciągną się w dół wielkie okna. Szczyt jednego z pinakli zdobi replika korony cierniowej. Kaplica jest dwupoziomowa. Dolna część, przeznaczona dla dworu królewskiego, jest mniejsza i ciemniejsza. Spiralne schody prowadzą z zacienionego miejsca w kryształową przestrzeń górnego poziomu (pierwotnie przeznaczoną dla rodziny królewskiej), gdzie przez wielkie okna wpadają nawet najłabsze promienie słońca. Wielobarwne XIII-wieczne witraże przedstawiają 1134 sceny biblijne. Na zachodniej elewacji kaplicy znajduje się wielka rozeta ze scenami z *Apokalipsy św. Jana*, ufundowana przez Karola VIII w 1485 r. W Sainte-Chapelle regularnie organizowane są koncerty, które w świetlnej

▼ Conciergerie

Kup książkę

Poleć książkę

artyści i filozofowie, np. Antoine de Saint-Exupéry czy Jean-Paul Sartre. Znajduje się tu także grób nieznanego więźnia. W mauzoleum złożono również ziemię z różnych obozów zagłady.

ÎLE SAINT-LOUIS

Druga pod względem wielkości wyspa na Sekwanie (po Île de la Cité) to oaza spokoju i zamożności, wolna od miejskiego zgiełku i tłumów turystów. Przez wiele stuleci wyspa była niezamieszkała, pokryta bagnistymi pastwiskami. Wspaniałe kamienice, które dziś tu stoją, zaczęły wyrastać dopiero w XVII stuleciu.

Na południowym skraju Île Saint-Louis znajduje się budynek **Société Historique et Littéraire Polonaise** (Towarzystwa Historyczno-Literackiego), założonego w 1832 r. w Paryżu przez polskich emigrantów (więcej zob. s. 85). W gmachu ma siedzibę również **Bibliothèque Polonaise** (Biblioteka Polska) 📍 6, quai d'Orléans; www.bibliotheque-polonaise-paris-shlp.fr; otwarte: czytelnia wt.–pt. 14.15–18.00, pracownia zbiorów specjalnych wt.–pt. 9.15–13.00, 14.15–18.00, muzea wt.–pt. 14.15–18.00; wstęp: muzea – 5 EUR; rezerwacja wizyty z przewodnikiem tel.:

(0)1 55 428385 utworzona przy Towarzystwie w 1838 r. Jest ona jednym z najważniejszych ośrodków nauki i kultury polskiej poza granicami kraju. W tym samym budynku mieszczą się też nieduże **muzea Adama Mickiewicza** oraz **Frydryka Chopina**.

We wschodniej części wyspy wznosi się **Hôtel Lambert** – najwspanialsza XVIII-wieczna rezydencja Paryża (więcej zob. s. 85).

Nieco dalej na północny zachód stoi **Hôtel de Lauzun** (17, quai d'Anjou). Budynek powstał w XVII stuleciu, dzięki pracy architekta Louisa Le Vau i malarza Charles'a Le Brun, dekorującego wnętrza wielu reprezentacyjnych gmachów. W 1682 r. posesja została sprzedana francuskiemu dowódcy wojskowemu, księciu de Lauzun. Od 1845 r. spotykali się tu w ramach tzw. klubu haszyszystów (Le club des Hashischins) m.in. Charles Baudelaire, Honoré de Balzac i Théophile Gautier. Na spotkaniach tych – jak sugeruje nazwa klubu – zażywano haszysz. W pałacyku mieszkał również Richard Wagner. Władze miejskie odkupiły budynek w 1928 r. i obecnie służy on m.in. jako miejsce przyjęć wydawanych przez mera Paryża.

▼ Île Saint-Louis

PROGRAM PARTNERSKI

GRUPY WYDAWNICZEJ HELION

1. ZAREJESTRUJ SIĘ
2. PREZENTUJ KSIĄŻKI
3. ZBIERAJ PROWIZJĘ

Zmień swoją stronę WWW
w działający bankomat!

Dowiedz się więcej i dołącz już dzisiaj!

<http://program-partnerski.helion.pl>

GRUPA WYDAWNICZA

 Helion SA

Travelbook to Twój niezastąpiony towarzysz podróży. Wskaże Ci najważniejsze atrakcje, podpowie, czego szukać poza głównymi szlakami, i wprowadzi w świat miejscowych obyczajów. Znajdziesz w nim opisy najciekawszych regionów i miast, a sprawdzone informacje praktyczne umożliwią staranne zaplanowanie podróży.

Paryż

Stolica Francji to jedno z tych miejsc, które trzeba zobaczyć choć raz w życiu. Warto zagubić się w wąskich uliczkach, przysiąść przy kawiarnianym stoliku, pospacerować nad Sekwaną o świcie lub o zmierzchu, odpocząć w jednym z malowniczych parków... Wystarczy tu przyjechać, by się przekonać, że Paryż rzeczywiście jest niezwykły. Luwr, wieża Eiffla, Montmartre, katedra Notre Dame, ale też plaża w środku miasta, tunele metra, mroczne katakumby... Każdy znajdzie tu coś, co go zachwyci!

Niezliczone **zabytki architektury**

Słynne muzea i wspaniałe galerie

Moda, **sztuka i rozrywka**

Romantyczne zaułki i oazy zieleni

Niezwykłe **nekropolie**

Francuska kuchnia i wyborne wina

Księgarnia internetowa:
<http://bezdroza.pl>

Zamówienia telefoniczne:
0 801 339900
0 601 339900

 Bezdroża

Sprawdź najnowsze promocje:
● <http://bezdroza.pl/promocje>
Przewodniki najchętniej czytane
● <http://bezdroza.pl/bestsellery>
Zamów informator podróżniczy:
● <http://bezdroza.pl/newsletter>

Helion SA
ul. Kościuszki 1c, 44-100 Gliwice
tel.: 32 230 98 63
e-mail: bezdroza@bezdroza.pl
<http://bezdroza.pl>

ebook dostępny wyłącznie na:
ebookpoint.PL

ISBN 978-83-283-4554-6

Cena 26,90 zł